

MEGALAKULT AZ MTA REGIONÁLIS TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA

Az MTA Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya 1986 őszén új tudományközi testületet hozott létre.

Az *MTA Regionális Tudományos Bizottsága* alapokmányban meghatározott feladata: a természeti és épített környezet, a gazdaság és a társadalom térségi (regionális) szerveződésének, működésének, irányításának témakörében:

- a különböző természet-, gazdaság- és társadalomtudományi területeken, intézményekben folyó kutatások figyelemmel kísérése;
- a tudományközi együttműködés, információcsere kezdeményezése, ösztönzése; a regionális kutatásokkal foglalkozó szakemberek együttműködésének szervezése, a kutatási irány tudományos képviselője;
- elméleti, módszertani és gyakorlati kérdések tudományos vizsgálata, áttekintése, ajánlások kidolgozása;
- felkérésre, a tématerülethez kapcsolódó akadémiai, főhatósági előterjesztések véleményezése, javaslatok kidolgozása;
- tudományos rendezvények szervezése; a szakterület nemzetközi kapcsolatainak ápolása;
- a publikációs tevékenység segítése;
- együttműködés az MTA más tudományos bizottságaival, valamint az Akadémia területi bizottságaival.

Az MTA Regionális Tudományos Bizottsága

- A bizottság elnöke: Enyedi György, levelező tag
alelnöke: Bartke István, a közgazdaságtud. doktora
titkára: Nemes Nagy József, a földrajztud. kandidátusa
tagjai: Barta Györgyi, a közgazdaságtud. kandidátusa
Becsei József, a földrajztud. kandidátusa
Berényi István, a földrajztud. kandidátusa
Bora Gyula, a földrajztud. kandidátusa
Borhidi Attila, a biológiai tud. doktora
Böhm Antal, a szociológiai tud. kandidátusa
Csanádi Gábor, a szociológiai tud. kandidátusa
Hajnal Béla, a közgazdaságtud. kandidátusa
Kóródi József, a földrajztud. doktora
Kozma Tamás, a pedagógiai tud. doktora
Lackó László, a földrajztud. doktora
Lőrincz Lajos, az állam- és jogtud. doktora
Perczel József, a földrajztud. kandidátusa
Simon Imre, a földrajztud. kandidátusa
Sárfalvi Béla, a földrajztud. doktora
Tóth József, a földrajztud. doktora
Tóth Zoltán, a műszaki tud. kandidátusa

Emlékeztető

az MTA Regionális Tudományos Bizottsága vitaüléséről
(1987. június 1–2., Békéscsaba)

A vitaülés 35 szakember, köztük a bizottság 13 tagja részvételével folyt le. Témája: A településpolitika aktuális gyakorlati és tudományos kérdései. A bevezető referátumot Lackó László tartotta a vitaülés alaptémájának megfelelő tartalommal. Ezt követte Böhm Antal (Társadalmi struktúra és település), Lőrincz Lajos (A helyi területigazgatás modernizációjának személyi feltételei), Becsei József (A településen belüli társadalmi struktúra), Luczy József (Településpolitika és igazgatás Békés megyében) korreferátuma.

A vitában kilencen fejtették ki véleményüket. Az előadások és a vita főbb csomópontjai: a központi és a helyi településpolitika tartalma és viszonya, a közigazgatás, a tanácsrendszer szerepe és hatása a településpolitikában, a helyi társadalom szerkezetéhez, tagozódásához igazodó településpolitika. Az előadások és a hozzászólások az Alföldi Tanulmányok következő számában publikálásra kerülnek.

Tájékoztató az MTA Regionális Tudományos Bizottsága
1988. május 4-i üléséről

A bizottság megtárgyalta „A hazai területi kutatások mennyiségi elemzési kultúrája” c. vitaanyagot (előterjesztő: Nemes Nagy József). A vita megerősítette, hogy a bizottság feladatkörébe tartozónak tekinti a hasonló jellegű, elméleti-módszertani tudományos kérdésekkel való rendszeres foglalkozást. Az előterjesztés főbb megállapításaival a bizottság tagjai egyetértettek.

A bemutatott helyzetkép egyes elemei – így a bizonyos fokú módszertani elszegényedés, illetve a korszerű módszerek alkalmazásának hiányosságai – szoros kapcsolatban állnak a tudományterület tisztázatlan elméleti kérdéseivel is. Mindezekre hatással van a területfejlesztésben a kedvezőtlen irányba változott társadalmi feltételekkel összefüggően érzékelhető elbizonytalanosítás. Megerősítést nyert, hogy a mennyiségi módszerek eredményes, meggyőző alkalmazásában gátat jelentenek a módszertani iskolázottság hiányai. Bizonyos kutatási irányoknak (pl. az elméleti és matematikai modellezés) lényegében nincs piaca, e területen állandósult a hazai kutatás elmaradása a nemzetközi tendenciáktól.

A vitában felmerült, hogy megalapozott-e az előterjesztésnek a regionális gazdaságtanra vonatkozó negatív értékítélete, s egyben az a vélemény, hogy az egyes diszciplínák teljesítményét egészében indokolt megítélni. A módszertani kérdésekkel összefüggő alapvető elméleti kérdések közül megvitatásra érdemesek olyan kérdések, mint például a mérhetőség, a mérés elmélete, a társadalmi-gazdasági folyamatok minőségi jegyeinek megragadhatósága.

Indokolt a hazai területi kutatások mennyiségi módszereit történetileg is vizsgálni, az ilyen analízis alkalmasabb lehet a fejlődési vonal érzékeltetésére, mint a vitaanyagnak a jelen helyzet problémáira koncentrááló közelítése. A bizottság az előterjesztésben felvetett javaslatokkal egyetért, a maga eszközeivel (pl. az elméleti és módszertani kérdések napirendre tűzésével, ezekkel kapcsolatos állásfoglalásaival) ezeket támogatja. Az elméleti és módszertani kultúrában fel-lelhető hiányok indokoltá teszik a szakemberképzés helyzetének áttekintését is.

Nemes Nagy József